

# OBSAH A REJSTRÍK

**tučně** – samostatná hesla

*kurziva* – jazykový jev

obyčejně – obecné pojmenování, jazykový termín

**tučná kurziva** – jazykový jev v názvu hesla

Čísla odkazují k číslům jednotlivých hesel.

*a. s.* 158

*abilympiáda* 70

*absolvent* 7

*abstinent* 7

**abstinent z nedostatku  
příležitosti?** 1

*abyste* 14

*adolescent* 7

*-ách – -ích* 113, 144

**akademické tituly, vědecko-  
-pedagogické hodnosti** 2

**akademické tituly – pořadí** 3

**aktuální, individuální,  
materiální, speciální ...** 4

*album* 5

*Anouilh* 55

*archiv* 6

*archivní* 6

*asistent* 7

*aspirant* 7

***aspiranti*, ale *doktorandi*** 7

**australský čajovník** 8

***Balzac*, *Mallorca*,**

***San Francisco*, *Popescu*** 9

*beze zbytku* 88

***bidlo*** 10

***blízký*** 11

*blíží* 11, 48

***bonmot*** 12

*Boží hod* 174

*brandýský* 13

***brandýští*, ale *dobříšští*** 13

*Broadway* 110

*brzký* 11

*bydlet/bydlit* 50

***byste*, *abyste*, *kdybyste*** 14

*být s to* 63

*-ca* 93

*Casablanca* 93

***cavyky*** 15

***centrum*** 16

***Cerekvice*, *Litoměřice***

**a další -ice** 17

*cirkus* 140

*Cuzco* 9

**čárka** 18

čárka 3, 19–22, 129, 135, 158, 176,  
185

**čárka před spojkou *a*** 19

čárka před spojkou *jako* 20  
 čárka před spojkou *nebo* 22  
 čárka před spojkou *než* 21  
 černošští 13  
**Červená Karkulka** 23  
**Česko** 24  
 čísla vícemístná – psaní 130  
 číslice ve složeninách 199  
 číslovky víceslovné 37, 152  
 čistější/čistší 48  
**čištění i čistění, sedění i sezení,**  
**nahrazení** 25  
  
*Danica* 93  
 datum typu *V Praze dne* 185  
**datum** 26  
**dceřiný** 27  
*decénium* 83  
**déledobější, více červenější** 28  
 délka samohlásky 6, 42, 83, 96, 107,  
 120, 142, 159, 163, 187  
*Den díkůvzdání, soudu* 174  
*desek (desk)* 62  
 desetinná čárka a tečka 130  
*detegovat, detekovat, detektovat* 29  
**detekce** 29  
*děti do čtrnácti let* 199  
*deviant* 7  
*diplomant* 7  
**díplomovaný specialista** 30  
**dís- a dys-** 31  
*DiS.* 30  
*disfunkce* 31  
*disgustace* 31  
*disident* 7  
*dividenda* 7  
*do měkka / doměkka* 68  
*do provody* 174  
*do zlatova / dozlatova* 76

**dobít a dobýt, nabít a nabýt** 32  
*dobříšští* 13  
*docent* 7  
*dohromady – zvlášť* 56, 68, 88, 166,  
 199  
*doktorand* 7  
*drakiáda* 70  
**druhá tečka** 33  
 duál (zbytky dvojného čísla) 35, 138  
**Dům automobilů** 34  
*Dušíčky* 174  
**dva, oba, tři, čtyři** 35  
**dvacáté a jednadvacaté století** 36  
*dvanáctistupňové pivo* 199  
**dvě stě jeden člověk – dvě stě**  
**jedna lidí** 37  
**dvojbarevné, nebo dvoubarevné**  
**šaty?** 38  
*dvousedačková lanovka* 199  
*dys-* 31  
  
 e vkladné 62, 69, 182  
*e-adresa, e-podpis* 39  
 -elní – -ální 4  
**e-mail** 39  
*emitent* 7  
*enfant terrible* 40  
*euro* 41  
**ex(s)pirace** 43  
**expertiza** 42  
  
*fackand* 7  
**fakulty** 44  
**firma a jiné zkratky** 45  
*frankovaná obálka* 46  
**franšíza, franšízing** 46  
*frcy* 93  
*frekventant* 7  
*fresek (fresk)* 62

*grasský* 13

*H* (symbol nemocnice) 43

*hanět/hanit* 50

*hardware, software, shareware* 47

*hebčejší, hebčí* 48

*hecy* 93

*hejtmanka* 180

*helem (helm)* 62

*hladší, ale křehčí; čistší*

*i čistější* 48

*hlasovat něco* 75

*hlavní město – Hlavní město*

*Praha* 67

*Hod boží* 174

*honorární* 65

*hospic* 49, *hospic* 93

*Huesca* 9

*chanuka* 174

*-i – -é* 87

*-í a -ejí* 50

*-iáda* 70

*-ice* 17

*-ící – -ící* 142

*-ích – -ách* 113, 144

*Ikaros, ikarus* 16

*image* 51

*impresionismus* 66, 71

*iniciálové zkratky* 52

*intermediální, intermediární* 65

*internet (Internet)* 53

*interpunkce viz čárka; dále* 3, 33,  
45, 78, 166, 178, 184, 199

*interregionální* 54

*interrupce a zdvojené souhlásky*

54

*-ismus a -izmus* 71

*Jacques, Jules, Anouilh* 55

*jachet (jacht)* 62

*jako by a jakoby* 56

*je pravda, je škoda* 60

*jednou tolik peněz* 57

*jehož, jejíž, jejichž* 58

*jenž* 59

*jerišští* 13

*jižní, střední ... Čechy, Morava,*

*Evropa* 61

*k večeru / kvečeru* 88

*kačer Donald* 23

*kajeput* 8

*karta, kareť,*

*kartové automaty* 62

*kdo s koho* 63

*kdybyste* 14

*kecy* 93

*kibuc* 93

*klauniáda* 70

*kluzký* 11

*koeficient* 7

*kolaborant* 7

*kolena* 138

*kolik má čeština slov* 64

*komunitární* 65

*konec řádku* 92

*konfirmand* 7

*konstanta* 7

*„kontrola“ pravopisu* 66

*kosmos, Kosmos* 16

*kraje* 67

*krájíme na jemno – najemno* 68

*kratší* 48

*krkonošští* 13

*křehčejší/křehčí* 48

*křest a pohřeb* 69

*kuličkáda* 70

**kurz filozofie, nebo kurs  
filosofie? 71**

kustovnice cizí 8

kvantum 26

Květná neděle 174

kvílet/kvílit 50

kyčle 138

**kýžený 72**

**laskavě 73**

legenda 7

lehčí 48

léta desátá, dvacátá 36

**lidé, nebo lidský materiál? 74**

**lišaj a lišej 75**

**lišiny 76**

lobbovat 77

**lobby 77**

lobovat 77

lochnesský 13

**lomítko 78**

Lorca 93

Lubica 93

mailovat 39

Mallorca 9, 93

manažer 103

**manžel 79**

maturant 7

mechanismus 71

měkčí 48

melaleuka 8

mělčí 48

**město Liberec, obec Semice 80**

**městská část a městský obvod 81**

**mikina 82**

**milénium 83**

**ministerstva 84**

**mlít, ale mlýn, mlynář 85**

montparnasský 13

moto i motto 54

musí/musejí 50

mutant 7

myslet/myslit 50

mýtit 188

-n- a -nn- 182

na černo / načerno 68

na místo – namísto 88

na příklad – například 88

**na rozdíl od; na místě –**

**namístě 88**

na shledanou 88

na tvrdo / natvrdo 68

nabíječka 32

nabít 32

nabíti dojmy 32

nabýt 32

nahradit: nahrazen 25

**náměstí Míru 86**

namísto 88

napovědět: napověděn 25

**narkomani, supermani, barmani**

**demonstranti a jiní 87**

názvy veřejných prostranství

začínající předložkou 172

neckiáda 70

**nejdelší české slovo 89**

**nejoptimálnější 90**

nejzazší 48

**nemoc, pravomoc, velmoc 91**

nepravá skladební dvojice 1

**neslabičné předložky 92**

-ní – -ný 198

nízky 11

nižší 48

**Nohavica aneb -c- před**

**koncovkou 93**

nohy 138



- nominativ jmenovací 181  
**Nové Město, Nová Ves, Újezd nad Lesy, Kostelec nad Černými lesy** 94  
 Nový rok 174  
**obchod (s) něčím; obchodovat** 95  
**objednavatel (objednávatel) i objednatel** 96  
 oči 138  
**odbor, výbor, rada, oddělení** 97  
 oděský 13  
**Odolena Voda** 98  
 Odolenovodští 98  
 odpovédět: odpověděno 25  
**odsouhlasit** 99  
**odstřelovač** 100  
**ombudsman** 101  
**on, ona, ono** 102  
 operand 7  
**operátor** 103  
 organismus 71  
 originální (originární) 65  
**Oslo** 104  
**osvědčení o technické způsobilosti výrobku, potvrzení pojišťovny** 105  
 otevřen(ý) 167  
**Otto** 168  
 -ovi – -ovy 128  
**oxid** 106  
 pacient (pacouš) 7  
**pán – pan** 107  
**pan Strniště, pan Kníže** 108  
 panoráma 163  
**parafernálie** 109  
**Paraguay, Uruguay** 110  
 paralympiáda 70  
**pátým pádem oslovujeme** 111  
**pazlík** 131  
 paže 138  
 pesach 174  
 Petrarca 93  
**pí** 112  
 pikat, pikola, pikolovat 133  
 pikle 133  
 pikolík 133  
 placy 93  
 plaský 13  
**plech-ách, šach-ách** 113  
 plošší 48  
 po česku 68  
 po mlynářsku 68  
 podmiňovací způsob 14, 56  
 podomácku / po domácku 68  
**pofiderní** 114  
**pohledávka** 115  
 pohřeb 69  
 pokud 125  
**poly- a poli-** 116  
**pomlčka a spojovník** 117  
**Pondělí velikonoční** 174  
 Popescu 9  
 poptávat 175  
 pořadí titulů uváděných před vlastním jménem 3  
 poslepu / po slepu 68  
 postaru / po staru 68  
 použít(va)t 175  
 povédět: pověděno 25  
 pracant 7  
**práce** 118  
 prakiáda 70  
 pravomoc 91  
 pravopis – kontrola 66  
**prezident** 119, prezident 7  
**prezidium** 120  
 prohlašovat zákon 175

*projednána – projednaná* 167  
*promoce* 121  
***promovat*** 121  
*propaganda* 7  
***prosím*** 122  
*prosklený* 182  
***prostor(a)*** 123  
*protekce* 124  
*protestant* 7  
***protežovat*** 124  
*Provodní neděle* 174  
*prsa* 138  
***přeci – jde o jediné písmeno?*** 125  
*předpovědět: předpověděn/předpo-  
vřen* 25  
***přehršel*** 126  
***přechylování*** 127  
*přechylování* 87, 180  
*příčestí trpné* 167  
*přídavná jména – koncovky* 128, 167  
***přídavná jména***  
*přívlastňovací* 128  
*přídavná jména složená* 166  
*příjmení* 108, 111, 136, 168  
***přívlastek volný a těsný*** 129  
***psaní vícemístných***  
***a desetinných čísel*** 130  
*pták Ohnivák* 23  
*puncy* 93  
*purim* 174  
***puzzle*** 131  
***pýchavka*** 132  
***pykat a pikat*** 133  
  
***R. s. v. p. neboli R. l. o.*** 137  
*radní* 180  
***Rakousko a Rakousko-Uhersko***  
134  
*ramena* 138

*ranní, ranný, raný* 182  
*ranvej* 110  
*realismus* 66, 71  
*referent* 7  
*remitenda* 7  
*reprezentant* 7  
***respektive*** 135  
*reverend* 7  
*rezident* 7  
***rodina, manželé, sestry, bratři,  
sourozenci ap.*** 136  
***ruce, nohy, oči, uši*** 138  
*rudimentální/ární* 65  
***rukojmí*** 139  
***rytmus, brontosaurus, cirkus***  
140  
  
***ředitel*** 141  
***řídící – řidící*** 142  
***římské číslice*** 143  
  
*s (předložka s jiným než 7. pádem)*  
63, 147  
*s- (předpona)* 145, 147, 148, 153,  
154, 157, 161, 196  
***sako*** 144  
*San Francisco* 9  
*sází a sázejí* 50  
*sběračka* 141  
*sběratel* 141  
***scestný*** 145  
***se, si*** 146  
*sedět: sedění/sezení* 25  
*sešhora* 145  
***setřít ze stolu, sejmut z prstu***  
147  
*shareware* 47  
***shlédnout a zhlédnout*** 148  
***shoda*** 149

- shora 145  
 schéma 163  
 sídliště Jižní Město – Sídliště  
     Antala Staška 150  
 sirup 151  
 skica 93  
 skloňování složitějších  
     číslovkových výrazů 152  
 skončit, sprovodit, zprostit,  
     zkřížit 172  
 -ský 11, 13  
 sleva, ale zlevněný 154  
 slizký 11  
 slovní zásoba – rozsah 64  
 snadnější, snazší 48  
 sněžím, sněžíš, sněžíme ... 155  
 software 47  
 sorbet 151  
 soustředit se: budeme se  
     soustředit? 156  
 sparet (spart) 62  
 spatra 157  
 spiknout se 151  
 spol. s r. o. (s. s. r. o.), s. r. o. – a. s. 158  
 správce 103  
 sprovodit 153  
 srdeční, srdečný 198  
 srovnej 184  
 stadium 159  
 standard 160  
 standarta 160  
 strávit 161  
 střední Čechy 61  
 stupňování 28, 48, 90  
 sušší 48  
 Svatodušní svátky 174  
 symbolismus 71  
 sympatizant 7  
 sympozion/symposion 162  
 symposium 162  
 syrý 151  
 šerbet 151  
 šilet/šilit 50  
 Škaredá středa 174  
 škodní, škodný 198  
 špitál 49  
 Štědrý den/večer 174  
 tácy 93  
 tangenta 7  
 tea tree 8  
 -tel 96  
 téma – tematický 163  
 tenčí 48  
 terciární sféra 164  
 těžší 48  
 tip, tipovat 189  
 tramvaj 110  
 travestie 165  
 travesty show 165  
 trestněprávní 166  
 trojkланý 182  
 trpčejší, trpčí 48  
 trpné příděstí, nebo příděvné  
     jméno? 167  
 trucky 93  
 třetím pádem dáváme 168  
 Ty, Tobě, Ti 190  
 týmaž 35  
 typ 189  
 týž (tentýž) 169  
 ubikace 170  
 ubytovna 170  
 účtovat o něčem 171  
 ulice Na Rybníčku, U Královské  
     louky 172



84  
-um 16, 26, 120

**ustavit a ustanovit** 173

uši 138

úzký 11

uží(va)t, použi(va)t, využí(va)t 175

užší 48

v podstatě 88

**V Praze dne ...** 185

**v zastoupení** 192

**Vánoce, Velikonoce** 174

**vazba se 4. pádem** 175

**včetně** 176

**věci týkající se ekologie** 177

**Velikonoční pondělí** 174

**velká písmena po dvojtečce**

**ve výčtech** 178

**velká písmena v adresách**

**a podpisech** 179

velká písmena viz vlastní názvy;

dále 174, 178, 179, 190, 194

**Velký pátek** 174

**velmoc** 91

**velvyslanec, velvyslankyně** 180

**ve městě Nymburk, Nymburku,**

**Nymburce** 181

**vinný, vinna, vinni, vinen** 182

**visutý** 183

**víz** 184

**vkladné e** 62, 69, 182

**vlastní názvy** 24, 34, 44, 67, 80, 81,

84, 86, 94, 97, 105, 150, 172, 174

**vteřina a sekunda** 186

**Vy, Vám, Váš, Ty, Tobě, Ti** 190

**vyhradit: vyhrazen** 25

**výhybka** 187

**výjimka** 187

**vymítač** 188

**vymítám, abych vymýtil** 188

**vypovědět: vypověděn/vypovězen** 25

**Vysočina (kraj)** 67

**výspa** 62

**výšivka** 187

**vytipovat (vytypovat?)** 189

**využí(va)t** 175

**vyžle** 191

**workoholik** 193

**z počátku / zpočátku** 88

**za sucha / zasucha** 68

**za tepla / zatepla** 68

**zábavní, zábavný** 198

**zadnější** 48

**zapíkat** 133

**zapovědět: zapověděn/zapovězen** 25

**zástupné názvy** 194

**zazší** 48

**zblo** 195

**zdvojené souhlásky** 13, 54, 131, 182

**ze shora** 145

**Zelený čtvrtek** 174

**zhlédnout** 148

**zkompletovat, nebo**

**skompletovat?** 196

**zkratky** 2, 30, 33, 43, 45, 52, 112,

135, 137, 158, 184, 192

**zkřížit** 153

**zlevněný** 154

**zohlednit** 175

**zprostit** 153

**zrušovat** 197

**živelní, srdeční, zábavní, škodní** 198

**životnost** 118

**12stupňové pivo, 2sedačková**

**lanovka, pro děti do 14 let** 199